

Het Straatnamen-abc

Oirschotseweg

Tussen Eindhoveneseweg en de gemeentegrens van Oirschot

In de volksmond ook wel Oirschotse grindweg genoemd en in Oirschot officieel 'De oude Grindweg'. Het gemeentebestuur van Oirschot verzoekt in 1841 aan Provinciale Staten een straatweg te mogen aanleggen naar Boxtel, die uitkomt op de straatweg van 's Hertogenbosch naar Eindhoven.

Er wordt een route uitgestippeld, die maar gedeeltelijk de dan bestaande zandweg naar Boxtel volgt. Die bestaande weg loopt over Kinderbos, door de Mijlstraat in Lennisheuvel, verder naar de wijk Breukelen en uiteindelijk naar de markt in Boxtel.

Oirschot wil in een bijna rechte lijn langs de "schutskuil", dwars over de toenmalige heide gaan om ter hoogte van herberg van Van der Eerden - nu Ceulse Kaar - aan te sluiten op de grote straatweg. Die route is korter; dus goedkoper. Om aan het nodige geld te komen vraagt ze aan de provincie f10.000, - als tegemoetkoming in de kosten voor de begriening van de aan te leggen provinciale weg. Den Bosch heeft geen behoefte aan 'n provinciale weg. Als Oirschot de weg als een gemeentelijke weg beschouwd, kan men in 1847 rekenen op 'n subsidie tot een bedrag van 1/3 van de kosten. Het Boxtels gemeentebestuur schijnt ondertussen van de snode plannen van Oirschot op de hoogte te zijn, om de weg niet over Lennisheuvel te laten lopen. Boxtel laat Oirschot weten in dat geval niet mee te werken. Het gemeentebestuur van Oirschot op haar beurt wil alleen over Lennisheuvel als Boxtel in dat geval de meerkosten betaalt. In januari 1848 komt Boxtel met een aanbod. Oirschot kan rekenen op 'n tegemoetkoming in de kosten van f2500, - tot f3.000, - als de weg tenminste over Lennisheuvel gaat.

De weg over Lennisheuvel wordt begroot op f51.500, - en de weg langs de Schutskuil op f41.700, -. Geprobeerd wordt alsnog de kosten te drukken. Als ook daar geen mogelijkheid in zit, hakt Oirschot op 23 augustus 1848 de knoop door en kiest, zonder Boxtel hierin te kennen, voor de weg langs de Schutskuil.

Boxtel voelt zich voor een voldongen feit gesteld en weigert verdere medewerking. Op 9 Maart 1849 wordt het door Boxtel ingestelde beroep bij de Kroon niet ontvankelijk verklaard en kan men verder met de weg. Nu het eenmaal zover is gaat het gemeentebestuur van Boxtel alsnog gedeeltelijk door de knie-

ën, door akkoord te gaan met het onteigenen van de gronden op de Breede Heide, maar de portemonnee blijft dicht. De weg wordt dus helemaal eigendom van de gemeente Oirschot. Het werk wordt aangegenomen voor f34.200, - door een aannemer uit Den Bosch met de toepasselijke naam: Van der Griendt. In het kort komt het begrinden van een weg hier op neer: Eerst 'n bed van zand, met daarin een sleuf ter breedte van de rijweg. Achtereenvolgens een laag zand, leem, grove grind, fijnere grind, leem, grind, leem en tot slot een 4de grindlaag. Regelmatig moeten tussendoor de lagen aangestampt worden. Er worden 3 bekwame dagloners aangesteld om dagelijks de weg na gebruik weer gelijk te maken, behalve op zon- en feestdagen. Na een jaar verplicht onderhoud door de aannemer wordt de weg op 7 mei 1851 officieel opgeleverd. Als in augustus van dat jaar de vergunning afgegeven wordt om tol te heffen kan Oirschot in alle rust de vruchten plukken van haar nieuwe grindweg, heeft men beslist gedacht. Maar het loopt anders. Het wordt meer een lijdensweg. Voor het gemeentebestuur in figuurlijke zin, maar voor de weggebruiker soms letterlijk. Het regent klachten vanuit de provincie. De grindweg van Oirschot naar Boxtel is in 1856 in zodanige slechte toestand dat hij nauwelijks meer op een grindweg lijkt. Oirschot heeft zich gruwelijk verkeken op de onderhoudskosten. Ook Boxtel, door de aanleg van de spoorweg ondertussen in het bezit van een spoorwegstation, laat weer van zich horen. Zij willen medewerking verlenen, als het provinciebestuur bij overname van de weg besluit dat hij alsnog over Lennisheuvel naar het station van Boxtel gaat lopen. Het mag allemaal niet baten en Oirschot blijft met zijn grindweg in de maag zitten, die rond 1860 niet meer als grindweg te herkennen is. Veertig jaar later, in 1900, komen de gemeentebesturen van Oirschot en Boxtel bij elkaar om over de toestand van de weg te praten. Het resultaat is dat Boxtel in april 1901 dat gedeelte van de weg overneemt dat op haar grondgebied ligt. Bij de aanleg van de weg in 1851 wordt op Boxtels grondgebied de berm met beuken beplant. Als dat de beuken zijn die er nu nog staan zijn ze ongeveer 170 jaar oud. Op Oirschots grondgebied staan eiken.

Bron: Heemkundekring De Heerlijkheid Oirschot 1995

Christ van Eekelen, Heemkunde Boxtel